

ШЫН

Совет Эвилелинн Коммунистг партиязының Тыва область болгаш Кызыл хоорай комитеттериния, ажылчы чоннар депутаттарының область Советинин органы

1922 чылда
УДЗСАЛАСТАНГЕН

1954
ДЕКАБРЬ
21
ВТОРНИК
№ 251 (3188)

ӨРТЭЭ 20 КОП.

Владимир Ильич Ленинниң өөреникчизи, соратниги болгаш ооң улуг херээниң үргүлчүлекчизи Иосиф Виссарионович Сталинның төрүтүнген хунунден бээр бөгүн 75 чыл болган.

РСФСР-ниң Дээди Советинге болгаш РСФСР-ниң ажылчы чоннар депутаттарының край, область, округ, район, хоорай, көдөө болгаш суур Советтеринге соңгулдалар чорудар дугайында

РСФСР-нин Дээди Советиниң Президиумунун ЧАРЛЫ

РСФСР-ниң Дээди Советиниң үшкү чымылазының бүрүн эгелери 1955 чылдың февраль 18-те болгаш РСФСР-ниң ажылчы чоннарынның край, область, округ, район, хоорай, көдөө болгаш суур Советтериниң дөрткү чымылазының бүрүн эгелери 1955 чылдың февраль 22-де доостуру-биле холбаштыр РСФСР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун доктаадыры болза:

Школаларга өөредилге-кижизидилгелиг ажылды экижидер

Областың школалары 1954—1955 өөредилге чымызын бирги улунун доостуруп, ам өөредилге чымызын баштайгы чартымын түнелин үндүреринге чоондулап турар.

Коммунистг партия болгаш Совет Чээк бистин областын улус өөредилгелин бурунгаар көгүдүреринге, өзүн оларар анык салгакчыларын коммунистг ёзга кижизидеринге дыка улуг материалдыг дөңгөлөө чым бүрү көргүзүп турар.

Бо улуг дууламчыга дааныч алган, областың партия, совет болгаш улус өөредилгелинниң органнары 1954—1955 өөредилге чымынга белеткели ээзон эктигенин түнелинде областың школаларына бирги улунун өөредилгелинниң янты шынары 85,6 хуу болуп, эртен өөредилге чымынга бодарга ээзон белик түнелиг болган.

Өөредилге-кижизидилгелиг ажылдарың белик мергежилдиг аргаларың ажылдап турар муракчы башкылар өөредилгениң белик шынарын чедип ап турар.

Мичалда-лаа бирги улунун өөредилге түнелинден ап көөргө, областың школаларында өөредилгениң шынары илтиш-биле ам-лаа чымыс болган.

Чамдык школаларга өөредилге шынарынның мындыг денди куду болуп турарының чымылазы болза, улус өөредилге органдары, партия райкомнары болгаш райүкүмнар өөредилге шынары белдер, муракчы башкыларын дуржулга-дөңгөлөө иштеринде, башкылаашкынның методун экижидер таллаш-биле бөттүг хемчеглер чорутпай турарында болур.

Областың башкыларынның хой үрүтүү чаа ажылдап чоруур, арга-дуржулга таллаш-биле анык болгаш түскэй башкы эртемни чедип албаан. Башкы кадрларын түскэй эртемни болгаш башкылар мергежилни мындыг байдалдыг турбуже, улус өөредилгелинниң органнары оларга методтук дууламчыны багай көргүзүп турар.

Карел-Фин ССР-ниң колхозтары болгаш совхозтары картофель база погаалар белеткелиниң планын күөсеткен

Карел-Фин ССР-ниң колхозтары болгаш совхозтары оларга онаалган картофель болгаш погаалар белеткелиниң база салдарының планын күөсеткендер. Эртык

Эш Н. Н. Шаталинни Левин орденя-биле шаңнаар дугайында

ССРЭ-нин Дээди Советиниң Президиумунун Чарлыы Совет Эвилелинн Коммунистг партиязының Төп Комитетиниң секретары эш Н. Н. Шаталинни төрүтүнген хунунден бээр бежен хар харлаанын холбаштыр база партияның болгаш Совет күрүенин мурнунга ооң ачы-хавызын демдегелештешкен, эш Николай Николаевич Шаталинни Ленин орденя-биле шаңнаар.

Сталинградтың металлурктарының чедишкениери

СТАЛИНГРАД. Беш чымы хуусаа бетинде кууседери дээш чарың «Ызыл Октябрь» заводунда калбарган.

Тудуг материалдарының чаа бүдүрүлгелери

АЛМА-АТА. Казах ССР-ниң Министрлер Чөвүдели болгаш Казахстаның Коммунистг ТҮ-ы республиканың тудуг индустриязын калбартыр дугайында доктап үндүргөн.

Казахстанда тудуг материалдарының бүдүрүлгелериниң четкини тургузуп турар. Чокку ийи-үш чылда хана материалдарын бүдүрериниң таллаш-биле 55 заводтары, чымыды демпр-бетон болгаш чугай кымыр 56 чаа бүдүрүлгелери, улуг-улуг цехтерни, гипс, цемент болгаш арматура кымыр 8 заводтары турары айтылган.

Чамдык школаларга өөредилге-кижизидилгелиг ажылдарың белик мергежилдиң аргаларың ажылдап турар муракчы башкылар өөредилгениң белик шынарын чедип ап турар.

Демир оруктун чаа көвүрүү

ХЕРСОН. Транспорт тудушкунунун министрствозунун демпр орук тудуларының тудуугулары Днеприн кечер демпр орук көвүртүрү азылгага киирери-биле дууламган.

Днеприн сымк черинге Антоновка суурунун чоонунга бо болушкунга таварыштыр хей кижизид митинг болган. Херсон—Джанкой аразында чоруур пассажир сөөртүр бир дугаары поезди көвүртүге 12 шакта чоондулап келген. Митингте чымылган тудушкунга болгаш чоок казының суураарының колхозчулары оң поезди-биле Херсондан ажылчы чоннарын төздөөктөлери, Украинаның ИЛ-ниң область, хоорай комитеттериниң, облуксөөмонун ууртукчулары келген.

ИОСИФ ВИССАРИОНОВИЧ СТАЛИН

Совет чогаалчыларның ийги Бүгү-эвилел съездизи

—Декабрь 16-да совет чогаалчыларның ийги Бүгү-эвилел съездизи бодунун ажылын үргүткүдөн.

Съезд Эвилелер Башкының Коллегияларынын азында ажылдап турар. Павел Тычынаның даргааны эртеги хуралга «Уруларга болгаш аймактарга совет литература» деп илеткели чогаалчы Боро Поговой кылган.

Оларның маалымдарының бай угаан-болжалдарын илередип турар кескү чогаалдар бар-лаа болза, номчукчуларның негелдериниң амгы демилгелери дуушпей турар номнар ам-лаа бар деп Поговой үргүткүчүлүк чутулаан.

Урулар литератураның эң улуг болгаш чугула темаларының бирөөн болза, бүгү совет чуртту хаара түскен күш-ажылчы улуг чогаалың теманы деп эдеринчи илеткели санаан.

Совет шүлүк чогаалының дугайында илеткели Самед Вургун кылган.

Самед Вургун совет шүлүк чогаалыны бисти долзуу-биле хандырып шыдаван турар. Хунун чугула айтырымыга тургустунган хей-хей сатира чогаалдары солун материалдары ышкы аялалык болуп турар. Сатирада хемчээ талаш чедилпей турар.

Ассевтин, Вагрицкийниң, Тихоновтиң, Антокольскийниң, Илбериниң, Берггольдтиң болгаш еске-лаа совет шүлүкчүлериң тургусканы маалымдыг шүлүк чогаалының шыгараныг чогаалдары оратор анализөөн.

Совет шүлүк чогаалыны бисти долзуу-биле хандырып шыдаван турар. Хунун чугула айтырымыга тургустунган хей-хей сатира чогаалдары солун материалдары ышкы аялалык болуп турар. Сатирада хемчээ талаш чедилпей турар.

Самед Вургун совет шүлүк чогаалыны бисти долзуу-биле хандырып шыдаван турар. Хунун чугула айтырымыга тургустунган хей-хей сатира чогаалдары солун материалдары ышкы аялалык болуп турар. Сатирада хемчээ талаш чедилпей турар.

(СЭТА)

Райондарның үлетпүр комбинаттарының ажылында четпестерни узуткаар

Совет кижилеринин материалдык чагай байлыгына болгон куалтуралуу денгелдин бедилер чорук журт узетпүрүнүн бүдүрүлгелеринен калбак кергелдеги баланыңарны бүдүрүп үндүрүрүн улам-ла көзүлдерин негеп турар.

Совет кижилеринин хөй нуруузу күстөптөй турар. Ажычынарнын ажыл амгырамына таарымчалык байдал тургустууна. Моон харазы-биле бүдүрүлгеге кадрлар изырынас, оларнын унер кшоер чорук хөй. Комбинаттың дирекция чери, партия, комсомол, профсоюзлар организацилары коллективтиң ажылакчыларынын амгырап байдалын сонуургавайи, оларнын негедде коммуналдык тоомча чок. Ажылакчыларынын шалынна оздандыр. Ону ей-шаанда берес чүдөлөр хөй. Оон алтыда райүлетпүр комбинаты ажыл төдөдерииниң фондузундан хөй зарыгдалды үндүргөн.

Бүдүрүлгеге чиг-эттиң болгаш материалдык кампаалгамынч чурумун саргың ажыл райүлетпүр комбинаттарында денгин сура. Бүдүрүлгеге иделпейлак ажылдап, хөй чиг-эт материалдары камнап ап турар ак-сепкилдиң ажылакчылары калы болунуң хүлөнгөн ажылыгыга зо харымсалга чок, чиг-эт материалдарга болгаш дериг-терексиздере кам чок ийн чангыс жожудангай кижилер райүлетпүр комбинаттарында чок өзөс.

Мал ажылынга удуртулганы күштелдирер

Барыш-Лемтик районун «Барыш» совхозу интнниң малынын баш салын өстүрер болгаш оон продуктузуң чорукун белиер дугайында СЭКП ТК-ның сентябрь Иешунууну интнпериин амгыралга боттандырышынан, мал ажылынын талазы-биле эвезен четпешкининерил булуп турар. Совхоз бо чылын мал өстүрериини күргө планын ажыр күстөткөн. Малдан атыр продукт болгаш күрүнеге ээт, дук, саржааг дужаар планын хуусад бетинде күстөткөн.

Совхозтун мал ажылында мурнакчыларнын саны чыл-бүгү өсүп турар. Чартык чингенир дүктү хөйлерин кадарчымы эш С. Шокал бо чылын 210 баш төрүрүп хөйдан 220 хураганынни дорүктүрүп алган болгаш хөй бүрүзүнен ортума-биле 2 килограмм 500 грамм туту алган. Эш Шокал хөйн Дюрда-Далга кыштагында турар. Мал чегин магалдык алган болгаш кажаларын ей-шаанда чылгылган септен алган. Малдык кышкы оларларын таарыштыр талазы-биле ол дуржулагалы, Соок улгалын колдөнде оларларды-биле эки өлтүгү кара чылар мастериң курлаырга артырып ап, мал болдан эгелей бергенде оларды дрөш кадыр өзөс, эки өлтүгенинги ыжык черлерин баш бурунгаар планвал, чурчип ап турар. Эш Шокал ишкеш мал ажылында кызыккаклай мурнакчы магычарын совхозта хөй.

Совхозта сүт саадыны кончук куу. Саанчылар ишзон бызаалындан чырып саар ажыды чорутуулап турар. Бо чылын ишкес бүтүндөнен ортума-биле чүгө 500 литр сүт алган. Бо чылын 40 саар ишкети бызааларындан чаргал-лаа болза, зоотехниктиң бөдүүн аргаларын чоп ажылавындын оларнын стат соолган. Совхозтун сүт-бараан фермазында сүт ажыдан кылдыр тусай бажык чоп болганындан саргыдан сүтү саанчылар боттары ажылап турарлар.

Парлатынмаан чагааларнын изи-биле

Кызыл райондун «Х Улут хура» колхозунда мал эччин Педрукиннин болгаш малчин Балаан-оолдун харымсалса чогудан чаз чутган хойлардан эвезен хөй хөйлар соокка алыскаш олгенин көдө би-жички редакцияга бижзон. Ук материалды редакция район прокуратуразына медээлээн.

Ук материалды айткан фактылар ишч болган. Буруулуларга СЭКП-нин Кызыл райкому партия талазы-биле шынгын кемчег хүлөткөп деп, райондун прокуратуразы редакцияга димнаттаан.

Совет кижиге чараш, быжыр болгаш шынарлыг кымылгар херек. Бо негедени хангырынга райондун үлетпүр комбинаттарынын харымсалганы үлетпүрүң өске адырларынын бүдүрүлгелеринде би-чи-даа тудавайи турар. Болунуң муруну-га тургустунган бо хүндүтүк болгаш харымсалгалык соруганы күстөдиринге төдөптү болуру районынның үлетпүр комбинаттарынын бугу ажылдачыларынын патриотук хүлөлдөнгөн болуру. Бешки беш чыл планын хуусад бетинде күстөдир дугайында мостаачыларын кийти-рыни детканынан, райүлетпүр комбинаттары ол кийгырыны амгырап кырынга боттандырымы дрөш боттарынын бугу бүрүң харам чок бөрү журуду.

Мал ажылынга МТС-тин талазындан кичээнгейни күштелдирери негетинип турар

Улагаттар каттышкан Жданов аттыг колхоз тургустунганында бөрү эвезен каш чылдар өрткөн. Колхозтуң мал болгаш өскө-лаа ажылын башкарып узуртуруга эптиг оон колама, совет техника-биле дертинген көдө ажыл-агый кайлары-биле хандырттыган. Балтаанын машина-трактор станциясы бала бар. Иштнниң малын өстүрерине олардыр элбек, калжа турал кымырында тулук материалдары чанында байлаң, — шак кышкы таарымчалык байдала хире-синде ол колхозтуң ажылында уауг четпестер бар.

Удуртулганын кошсаз тургустунганындан колхозта күш-ажыдын организастыны багай, онаалдык күстөдөлине кенчеге-лаа хыналда чок. Бо чылын оң айларынын аруузунда 50 колхозчулар күш-хүнүн минимумун күстөткөн, а 14 кая артыл бүдүрүлгенин кенчеге-лаа ажылында шуут кыришпеген болган. Партия-организастыг, политкижидиге ажылынчы куду денгедде тургустунганы-биле ажылында харымсалга чок, бөдүлгөжин аргалаар чоруктар база бар.

Иштнниң мал ажылында уаурутулганын шак кышкы кошса, ажалда хөй-гааралдык багай тургустунганындан колхозтуң малдан атыр продуктузуң урчукчу чанын болгон келген. Саалда сезонуңду дүрүзүңдө инек чүгө 800 хире литр, хөй нуруузу оон дыкма куду сүтү, а хөй бүртүгү килограмм хире-ле дук берип турар.

Тараа бүдүреринин мурнакчы дуржулганын школазы

«Тараа» павильону Бүгү-авиляндия көдө ажыл-агый делегезинин павильоныннын эң уауг амгырамынын бирөөси. Оон делегезинин 28 колхозтарынын, 4 МТС-теринин, 4 совхозтарынын, 6 райондарын, 11 үрезин ажылынын, сельсиди-дуржулга ажил-агыйларынын болгаш эртек албан черлеринин, а ол ишкеш көдө ажыл-агыйнын хөй-хөй чарымчаларынын мурнакчы дуржулганын көргүскөн. Хөдөөрүн салган делегезтер болгаш павильондун уран-чечен адаашканын эң эрд ажыл-агыйларын болгаш көдө ажыл-агый бүдүрүлгенин түс-тус чарыткыларынын уауг четпешкининерин бүдүрүлгө болгаш билигиниң кылдыр көргүскөн, оларнын алдарыг ажыл-агый-ректтери тарааның бедил дүжүктөрүн алларынын аргаларын бүгү колхозтарга, көдө ажыл-агыйнын бугу ажылдачыларына айтты берип турар.

«Тараа» павильондун Бүгү-авиляндия көдө ажыл-агый делегезинин павильонынын эң уауг амгырамынын бирөөси. Оон делегезинин 28 колхозтарынын, 4 МТС-теринин, 4 совхозтарынын, 6 райондарын, 11 үрезин ажылынын, сельсиди-дуржулга ажил-агыйларынын болгаш эртек албан черлеринин, а ол ишкеш көдө ажыл-агыйнын хөй-хөй чарымчаларынын мурнакчы дуржулганын көргүскөн.

«Тараа» павильондун Бүгү-авиляндия көдө ажыл-агый делегезинин павильонынын эң уауг амгырамынын бирөөси. Оон делегезинин 28 колхозтарынын, 4 МТС-теринин, 4 совхозтарынын, 6 райондарын, 11 үрезин ажылынын, сельсиди-дуржулга ажил-агыйларынын болгаш эртек албан черлеринин, а ол ишкеш көдө ажыл-агыйнын хөй-хөй чарымчаларынын мурнакчы дуржулганын көргүскөн.

Мал ажылында уауг четпестер бар. Иштнниң малын өстүрерине олардыр элбек, калжа турал кымырында тулук материалдары чанында байлаң, — шак кышкы таарымчалык байдала хире-синде ол колхозтуң ажылында уауг четпестер бар.

Улагаттар каттышкан Жданов аттыг колхоз тургустунганында бөрү эвезен каш чылдар өрткөн. Колхозтуң мал болгаш өскө-лаа ажылын башкарып узуртуруга эптиг оон колама, совет техника-биле дертинген көдө ажыл-агый кайлары-биле хандырттыган.

Иштнниң мал ажылында уаурутулганын шак кышкы кошса, ажалда хөй-гааралдык багай тургустунганындан колхозтуң малдан атыр продуктузуң урчукчу чанын болгон келген. Саалда сезонуңду дүрүзүңдө инек чүгө 800 хире литр, хөй нуруузу оон дыкма куду сүтү, а хөй бүртүгү килограмм хире-ле дук берип турар.

Совет кижилеринин материалдык чагай байлыгына болгон куалтуралуу денгелдин бедилер чорук журт узетпүрүнүн бүдүрүлгелеринен калбак кергелдеги баланыңарны бүдүрүп үндүрүрүн улам-ла көзүлдерин негеп турар.

Совет кижилеринин хөй нуруузу күстөптөй турар. Ажычынарнын ажыл амгырамына таарымчалык байдал тургустууна. Моон харазы-биле бүдүрүлгеге кадрлар изырынас, оларнын унер кшоер чорук хөй.

Совет кижиге чараш, быжыр болгаш шынарлыг кымылгар херек. Бо негедени хангырынга райондун үлетпүр комбинаттарынын харымсалганы үлетпүрүң өске адырларынын бүдүрүлгелеринде би-чи-даа тудавайи турар.

Улагаттар каттышкан Жданов аттыг колхоз тургустунганында бөрү эвезен каш чылдар өрткөн. Колхозтуң мал болгаш өскө-лаа ажылын башкарып узуртуруга эптиг оон колама, совет техника-биле дертинген көдө ажыл-агый кайлары-биле хандырттыган.

Улагаттар каттышкан Жданов аттыг колхоз тургустунганында бөрү эвезен каш чылдар өрткөн. Колхозтуң мал болгаш өскө-лаа ажылын башкарып узуртуруга эптиг оон колама, совет техника-биле дертинген көдө ажыл-агый кайлары-биле хандырттыган.

Иштнниң мал ажылында уаурутулганын шак кышкы кошса, ажалда хөй-гааралдык багай тургустунганындан колхозтуң малдан атыр продуктузуң урчукчу чанын болгон келген. Саалда сезонуңду дүрүзүңдө инек чүгө 800 хире литр, хөй нуруузу оон дыкма куду сүтү, а хөй бүртүгү килограмм хире-ле дук берип турар.

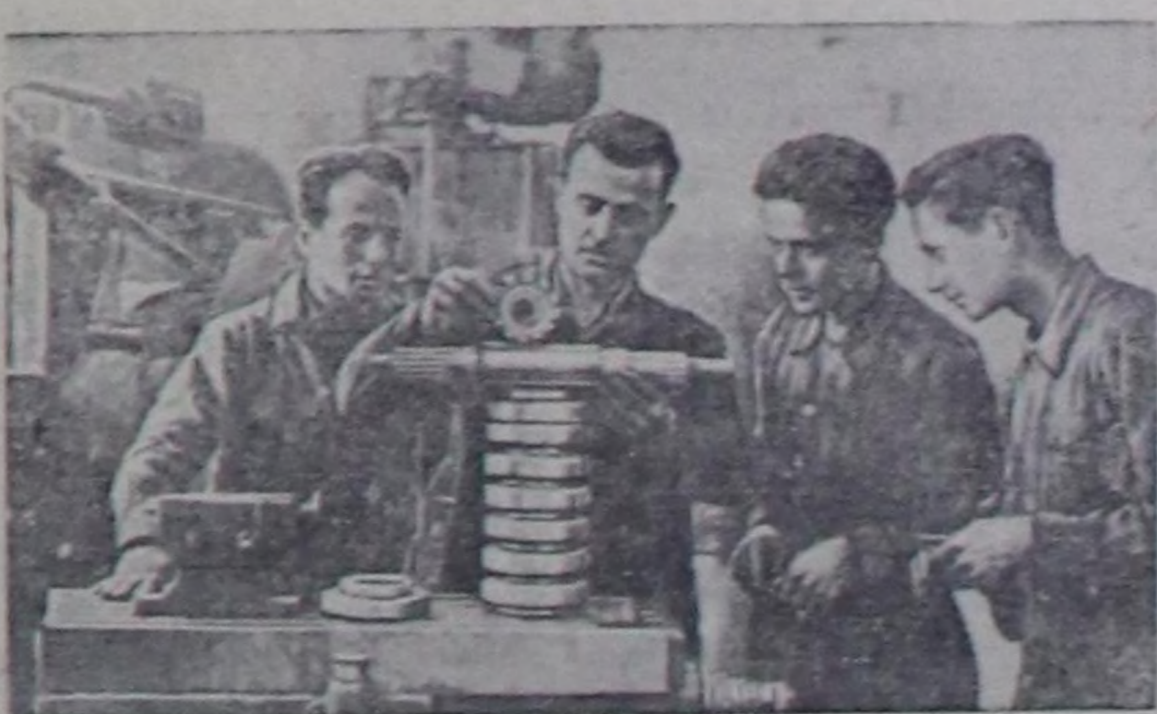
С. БАЯНОВ

А. ДОРЖУ

Н. ТОВАРИШТАЙ, областың чурт узетпүрүнүң өргөдөлүңиң начальниги.

С. МААДЫ.

Париж дугуржугаларын бонн парламентиде чугаалажып турары

БЕРЛИН. Декабр 15-те бонн Бундестагта (барым-герман парламентинин бири палатасында) париж дугуржугаларын бадылаар дугайнда айтырманы чугаалажып олгозон. Бундестагта саваз берилкиви париж дугуржугаларында ууар Барым-Германиянын хай-ниетинин улам-на өгү турар улурланышкынын байдалында ажиттыган. Чоннуң хей нуруузу фашист армияны катан төртүндүрөнгө ууар Германиянын чагыс өн дээш яны-бүгү хөйрөнт демисеиди чорудуп турар.

Бонн эрге-чагыргаларның кажарлашкыныра турбузе, Барым-Германияда париж дугуржугаларында улурланышкынынар сөөгү хүнериниң дургузунда өвэ күштеген. Бундестагта ол дугуржугаларда ууар мында карачатгыс болуп төзө-летинген оппозиитт партия—Германиянын социал-демократтык партиясы демисе-жип турар. Илчала-даз социал-демократ-тарның удуртулгазы милитаризацияга ууар бодунуң хөдөлүшкүннөргө чүге парла-ментине саваз берилкивири-биле кызы-гарлааш, демисеиди оон дашваар чоруда-рын орадашпайн турар.

Бундестагта париж дугуржугаларын чугаалажып көөрү Аденауэрдин чазас ме-дегелединде олгозон ужурауу турган. Ил-чалажык, Барым-Германиянын ДНА аге-нтизацияны дашпайн бугуаар алмыра-га, Германиянын социал-демократтык пар-тиясынын дарганы Аденауэр париж ду-гуржугаларын бадылаар дугайында ай-тырманы чугаалажып турары-биле хо-баштыр декабр 15-те Бундестагга чүгө-чугаалап турган, «дөрт күрүндө париж ду-гуржугаларынын дарганы Аденауэр биле ка-тап каттыжымшыкын челип алмырманын шынчыл орадажымшыкын кылымнаш пагда Барым-Германиянын дагың чөпсөт-лөнүшкүннөргө ууар шийтпайн-биле кичээндирип чугаалаан.

Бонн чазас «европаның камгалап ин-тизацияла» буурап дүшөөниң соонда тургустунган байлады дөрт күрүндө париж чугаалажымшыкын челип алмырманын чаз орадажымшыкыныга ажылаван дөш ону Олленхауэр шүүмчүзүн. «Гер-ман айтырманы талазы-биле чугаалажым-шыкын париж дугуржугаларын бадылаан соонда соруга-бадыла чок болу бээр дээр-иниң дугайында меделеди керекке ал-бай барып болбас» деп чүвени айтыккан Олленхауэр чугаалааны болгон: «Париж дугуржугаларын бадылаан соонда катан каттыжымшыкын дугайы оон мынд болу-нар аргажок болу бээр илчыл маргылда чок байла турбузе, негиз улушту муну-на илчыл улуз харымсалганы боттары-ныкка ап шылаас бис». Илчыл чугаала-жымшыкынын чорудар дөш орада-жымшыкын чүгө негиз улушту амды-ралчы эрге-ажыктарына тааркып турар өвөс, харын Европага болгон бугу делегей-ге айныл чок чорукту болган тайбын-нын хөргөге бараан болуп деп чүвени Ол-ленхауэр ооналап демделгән.

Оон соонда Саар дугайында дугуржуга-нын айтып чугаалааш, Олленхауэр ону Ба-рым-Германиянын Социал-демократтык пар-тиясынын кирерине Франциянын чагыр-чык бөлүктөрүннө чөптөрүнн берген дөш оон «теледери» тур деп алаан. Уз дугуржуга Саар область Германиянын ре-визионун кези болуп турар деп чүвени чугаалажып турар болган Германиянын ол хөргөнг ангылаарын айтып турар деп Олленхауэр чугаалаан.

Барым-Германиянын «европа нити-лизацияла» кирер дугайын чугаалап турар париж дугуржугаларынның чүгүп Олленхауэр «катан каттыжымшыкын идепкейли политиканын шылажыр ар-гажок шийткештиги тур» деп алааш, барым талазы күрүндө-биле тайбын-нын чагыс талаланчак керезин кылар сорулганы салып турар политиканы ол шүүмчүзүн.

Барым-Германияны чөптөздөри оон экономика бергөдөшкүннөргө чидгел-деринде челир деп Олленхауэр демел-гөн. «Бир өвөс париж дугуржугаларын-нын оруу-биле баар болуузун чөптөктү күштөрүн тургузарманын үзөндө интиза-ция-биле алмыра, чүс миллиард хире маркын чарыгдар апаар бис» деп ол чугаалаан.

Чазак ол чарыгаларын чүгү-биле дуга-лаар деп турарын дугайында айтыр-манынча чөдир чонга билдирмес болуп тур-ар.

Араб күрүнелериниң дашпкыкы херектер министрлеринин чөвүлө хуралы

БЕИРУТ, декабр 14. Араб күрүнелериниң дашпкыкы херектер министрлеринин Баирге каш хүнер ургучулан чөвүлө хуралы доозулган. Египеттик дашпкыкы херектер министри Фауи дараалап чөв-үлө хуралга Сараянын, Ливанын, Ира-ктын, Норданын дашпкыкы херектер ми-нистрери болган Сауд Арабиянын ча-гышкыч хуула чөвүлө хуралын шаршыан. Чөвүлө хуралга хуула алынган шийтпайн-рин чажыт кадагалап турар.

Илчала-даз турк-пакистан керезин кабарчыларын планнары база ортаа-кы-чөк чүк шериг бөлүгүн тургузар дугай-ты АКШ-тың болган Англиянын көдүрүп турар өскө-даз төзөлөөдөрин араб чур-тарын канча көрүп дугайында ай-тырманы чөвүлө хуралды кол айтырманы болуп турган парлаганын дыңдап-ларынан илде апарган.

Чөвүлө хурал Тунисиянын премьер-ми-нистри Мендерестин араб күрүнелеринин набысадарын кезип дөш белеткел-биле холаштыр чыгалаан. «Орбан» солу-нуң өсөөрү-биле алмыра, турк премьер ол чөбүлө хуралга, «Анкара-Барчич» «өвөс» араб чурттары кириштирилген ала-чөптөгү орадажымшыкын алмырып бо-луп турар. Илчыл планнар-биле чөргө-лөш-түр алаг болгон америк дипломатия сөөгү уениң дугургу араб күрүнелер-иниң коллективтик аймыл чөк чорук керезин арабын чөвө-чүк чурттарынын ор-таакы-чөк чүк шериг бөлүгүн кириш-тирер соругага ажылаарын орадажым-штырманын парлагат кичээндирип азыр-пайн турар. Араб чурттары «тус чөк ин-тизацияла» илчөөшканы кылдыр өдү-дүрүп турар ол өвүтүзүнү арэ сөөгүдө барып араб блоку пактияла-турк көрө-биле дөшөшпөрү белем болуу дөш кылып турар.

Чындап олгозон бө чылдыг декабр 5-ке чөдир 135 катан улагаткан. Урунөктө-сөдөр өртөктөрүн улуз өздөш чонну өвөш төлөвир ап турар керезинде ола зар-бергени таварыштырып турар.

Мурнуу Кореяда өртөктер улгадышкыны

ПХЕНЬЯН. Кореянык тел телеграф агентствосунин диндапты турарын бугу-аар алмыра: Мурнуу Кореяда өртөктөр өздөшкөн дугайында корей банкынын статистиктик ме-дөзалери Тоньян Хонсия деп мурнуу-корей агентствө диндапкан. Ол ме-дөзалер-ин бугуаар алмыра, Мурнуу Кореяда үр-мөктөп садар өртөктөрүннө хемчээл 1947

Өрттү канча болдурбазыл

Өрт болза, күрүнөге болган тус-тус хамааттарыга катан эстимес улуз ко-гаралдарын чөдирер. Өрттөн социалисттик өчүпкү камгала-ары социалисттик нитилизация бугу-жө-житүрениң хууулаз. Өртке улуз өргөжөчүгүз хөмчөг-лөри кылган турар болза, өрттү бол-дурбайн болуп болур.

Өрт, колдуну-да багай болган үрө-лик суугуларын ажылап турарыннан, ол салып турар үлө өрт аймыкынын бөдүп дүрмөтир сагывай барганын-дан болур. Өрт аймыкын болдурбанын чугула чүддөри болза:

Суугуларын болган ын үлө хоо-лайлары өн ажаары болур; хоолайлар-нын болуу өрттү үлө чөдөрлерини туубу камгаладарын салып, чуртталга болган албан чөдөрлеринн суугуларынн илчыл чөдөрлерини 38 сан-ти-метрден чүгө өвөс, бугурутте чөдөрүннө 50 сантиметрден чүгө өвөс туубу камгаладарын хоолай беле дээр-ин аразыга салып; суугулуң унуу-биле мий ханаларын арзынга 25 сан-ти-метрден чүгө өвөс туубуларын салып азы 25 сантиметрден өвөш өвөс хөс чөдөрүн кылар; суугулар кырынга болган чыгында мий болган өскө-даз рындычыл материалдарын шыгала бол-ган кургалын болбас; суугула ол са-лырманын мунуунда илч кестерини ша-лаже дүжө бөзөн болдурбаны-биле 50x70 сантиметр хөмчөөлүг калбас демирни ша-ла кырынга калар; өрттү суугулу өн каап болбас.

Кывар-суг зампарларын, фонарьларын, керогактарын болган өскө-даз кывар-суг приборларын шыг өвөс ажылаанында өрт аймык болур. Өз приборларга трактор кывар-суугуларын болган бөтөнниң ажылаанында өрт илчаныла болуп болур.

Кероинкаларын, керогактарын болган примустарын ажылаары өртен берип турар ужуруту, ол плам-биле уруглар чөргө кылаш чүддөринн кырынга салып алыр. Примусту долур урутуна, а оон кывар-суг кулар черин долур, хөмчө-лөндө амыр кулуп чөргө болбас, чүгө дөдөр долур куткан примус, маагына оон өмн өртүр үлүрер болза, чысты берип болур.

Албаны чоокка чөдир-ле фашисттг Италия чөптөгү үлө дөш бөш оон продукциянын саарынын рыногу болуп турган. Ам улус демократизациян ол чурту социализмны тургузуу турар. Албания фабрикаларын болган завод-тарын, электростанцияларын болган комбинаттарын тудуп турар болган ажы-лаага кирип турар.

Хеннингсдорфка болган митингге Отто Гротевольдун чугаазы

БЕРЛИН. Декабр 13-те, Хеннингсдорф-ка хөй кичиле митинг болган, анда хоор-айнык бүдүргөдөрүнн 10 муң ажыл амыр-чылар болган албан-хаакчыларын кырышкен. Митингге Герман Демократ-тык Республиканын премьер-министри Отто Гротевольд сөз алган европа чур-тарынн Москва чөвүлө хуралының дугай-нын чугаалаан.

Бистинг туугусе дугуржугулуунуң болган тайбынын тугу болуп турар-да, илчээр артар-даз деп ол чугаалаан. Париж дугуржугаларынга ууар, герман ай-тырманы тайбын шийтпайрээр дөш демисега сыйай каттыжарынче бугу нем-ец патриоттарын кыйгырып тур бис.

„Дижинге чөдир чөптөглөгөн фашизм АКШ-на боза өлүмнүг айыыл болур ийин“ „Руде Право“ солонга Польш Робсоннуң чугаазы

ПРАГА, декабр 16. Чехословак радио-губу агентствосунин диндапты-биле алмыра, «Улулар аразына тайбынын, быдырлар дөш» делегейин Сталинниң шаанынын дуредди, сурагым америя хөй нитичи амырдачы Польш Робсон-нуң чугаазы «Руде право» солун пар-лаан.

Польша коллективтик аймыл чөк чоруктуң нити европа системанын тур-гузарына европа чурттарынын улу-тарынын чүгүкү бөдүн америкаларынн негеддерин дугуң турар ирги бе деп айтырманы Польш Робсонун харымса-лы: «Дижинге чөдир чөптөглөгөн фашизм АКШ-га-даз өдүмчү аймыл болур ийин» деп чүвени америя улус өн билди.

Австрияда „Белер-Верке“ заводтуң ажил соксаткан албан-хаакчыларының тилелгези

ВЕНА. Парлаганын диндапты турар-ын бугуаар алмыра, Австриянык улуз металлургия заводтарынн бөзөн болур «Белер-Верке» заводтуң албан-хаакчыла-рының бөш холуктуң дургузунда үрү-лөткөөн ажыл оосамдышынын ажил со-ватканынын тилелгези-биле доозулган. Заводтун дирекциясы ажил төлөвирин бөд-дөрүн дугайында албан-хаакчыла-рынн негеддери хандырар ужурга таза-рышкан.

«Малайн монитору» демделген ту-рары болза, Малайянык чазаның шериг чарыгдалына чылды-на үндүрүп турар ашканыншынын оң амыр-кон-чазаның барык-ла 15 миллион фунт стерлинг амыр турар.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетиники кудумчузу, бажы № 3, ТЕЛЕФОННАРЫ: Харымсалгалык редакторун 3—62, харымсалгалык редакторун орадажымшыкын 3—68, партияны амырлар, пропаганда болган агитация, көдөр амыр-агит, култура болган амырлар кидистериниң болган бухгалтерияны—3—65, харымсалгалык себретарыны 4—98, иштики информация, чагаа, үлөтүр транспорт кидистерини—3—88.

Кудумчу эргөөдөгү типографияны